

دابړان له مارکس ، هه لویسته یه ک له سر میراته کانی به لشفه فیزم

نوسینی : ماهر عیسا

به شی یه که م

دهروازه

بو زور له کومونیسته کان وه لام دانه وه ، بهو گورانکارپانه ی که به سر هاوکیشه سیاسی و کومه لایه تی و نابوریه کاند ا هاتوه ، بووه به بابسته تیکی گرنگ . له نیو هم گورانکارپانه دا چه ندین پرسیری تازه و چه ندین پیکهاته ی نابووری و دهرگای جورا و جورا هاتونه ته ناراه ، که بو به شیکی زورمان روشن نیه . من له سر نه و له وه یه تی کاره کان هاورام و هیچ گرفتیکم نی یه ، نه مه کاریکی هه نوکه یی کومونیسته کانه ، له ریچکه ی روشن کردنه وه ی ستراتیژیک ، بو شوری سوشیالیستی که جیگاو ریگای گرنگی په ییدا کردوه .

دهست پی کردنی هم ره ونده به ره و رووی چند به ره به سستیکی کومه لایه تی ، سیاسی ، فیکری گرنگ ده بیته وه ، که ریشه کانیان پیشینه ی میژوویه کی دوورتریان هیه . فها موش کردنی هم به ره به ستانه ونه پیشینه میژوویه ، خه بات کردن کردن بو کومونیزم له چه رخ بیست و یه کدا سه ختر ده کات و بزوتنه وه که له ناستیکی دیارکراودا گیر ده خوا ، که به عمه لی ناتوانیت وه لایه گری و گوله نالوره کان و پرسیاره کانی دویای هاوچرخ بده اته وه . له کوتایه کانی سده ی رابردوو تا نه مرو ، له نیو ژماره یه کی زور له هاوجیهانیان هم زه منده دا ، خه ریکه دیارده ی ناوابوونی خوری مارکسیزم و کومونیزم ده بیته واقعیه تیکی سه لینراو . نه گهرچی هم تیروانینه له لایه که وه په یوه ندیه کی توندو تولی بهو ته بلیغ و که مپینانه ی بورژوازیه وه هیه ، که له ریگای دام و دهرگکانی یه وه له هه ولی سه لماندنن نه زه لیه تی نیزامه کومه لایه تیه که ی دایه ، به لام له لاکه ی تره وه هم تیروانینه په یوه ندیه کی راسته وخوی به جیگاو ریگای که نارکه وتووی ریخراوه چه پ و کومونیسته کان و به خه بات بو کومونیزم له ناستی نیو نه ته وه ییدا هیه ،

هم راستیه تال و سه خته ، بو هه موو نه و که سانه ی که کومونیزم خولیا یه کی سه ره کی بیرو نه ندیشه یانه ، پرسیری گرنگ له ناستی جورا و جورا دینیته پیشه وه ، پرسیر له وه ی نه گهر مارکسیزم زانستیکی کومه لایه تی بزگاری به خشه و وه لایه پی یه بو بنه بر کردنن ناعه داله تی کومه لایه تی ، هوکانی جه ماوه ی نه بوونه وه ی ، ریگریه کانی به رده م بزوتنه وه که ی له کویدایه ؟

نه که هه له تیروانینی نه و که سانه ی که په یه روی له فیکری مارکس ده که ن و وه کو کومونیسست ناسراوان ، به لکو له لایه ن زوریک له ناوه نده نه کادی می و زانکوکاندا ، زوریک له زانسته کومه لایه تیه کانی هم زه منده دا ، زانستی بوونی کارو تیروانینه کانی مارکس به جوریک خوی سه لماندوه ، که له زور که لین و که له به ری نه کاد مییدا گه یشتوته راده ی خولقاندنی کیشمه کیشی نه کادی می له نیو به شه جیاحیاکانی نه وزانسته دا له سر خو به خاوه ن کردنن مارکس . زوریک له سو سیولو جیسته کان کار له سر نه وه ده که ن که مارکس سو سیولو جیست بووه ، پسپوره کانی بواری فه لسه فه ش ده یانه ویته فه یله سوف بوونی مارکس سه لمانن ، له ته نیشت نه و انیشه وه نه وانه ی له مه یدانن میژووناسین کارده که ن ، ده یانه وی مارکس وه کو میژوو نووسیکی بی هاوشان مامه له ی له گه ل بگری ، له تازه ترین هه ونیش هم مه یدانانه دا ، چند یاساناسیکی بواری ((علم الاجرام)) له هه ولی نه وه دان که سه لمانن ، به شیکی زوری دیارده ی تساوان و ریژه ی تاوانکاری که له کومه لکه به ریوه ده چی ، هو یه کانی ده گه ریته وه بو نامو بوونی نینسانه کان له میکانیزمه کانی به ریوه چوونی کومه لکه ، نامو بوونیک که مارکس وه کو دهرنه نجامه کان و کارکرده کانی پر وه ی سیسته می (به ره مه ینان) ی سه رمایه داری په نجه ی له سر داده نی .

به ره چاو کردنن هم راستیانه ی سه ره وه ، ده مه وی سر له نوی سه رنجی خوینه ر بو پرسیاره که ی پیشوم رابکیشمه وه ، به بوچوونی من وه لایه هم پرسیاره ، واته روون کردنه وه ی نه رکه که کانی سر ریگای جه ماوه ی بوونه وه ی فیکری مارکسیزم و بزوتنه وه ی کومونیسستی ، ده کری بو نیستای هم باسه له دوو ته وه ره کوی که یینه وه به شه ریکی له گه ل خوینه ران له سه ری بدویین .

ته وه ره ی یه که م :-

بوونی دابړانیک میژووی می فیکری مارکس ، دابړانیک که به شیوه ی جورا و جور ، به روکی چه پ و کومونیسته کانی دویای گرتووه و تا نه مروش دریژه به عومری خوی دده . کاریگری هم دابړانه زور به ناسانی له سر ریگای خه بات بو به دیه یانی کومونیزمدا ده بیتری ، له سر ریگای هم کاروانه هم دابړانه بزوتنه وه کومونیسته کانی دهرگری نه زه یه کی سه رتا پاکیر کردوه ، نه زه یه که وه کو روژی روون خوی له و بو شاییه به رجه سته ده کا ، که له نیوان بزوتنه وه ی چه پ و چینی کریکار دایه .

ته وهردی دووم :-

هینانه نارای تیروانینیکی زانستیانه ، بوبه کارهینانی مارکسیزم نه په یوهند به وه لآم دانه ووی به نالو گوږه کانی نه م زمه نه ، وه لآم دانه وه به ته و اووی نه و پرسپارو گوږانکارپانه کی که نه دونیای سهرمایه داری هاوچهرخ هاتوته ناراو . لیره شه وه دهرکیشانی ستراتژیکی شورشگیرانه بو شورشی کومونستی که هاوجوت بیت نه گهل پیداو بیستییه کومه لایه تی و نابوو رییه کانی نه م زمه نه .

من نه م نووسینه دا زیاتر دمه ویت کار نه سهر ته وهردی په که مدا بکه م ، هه ولی من نه ووه په که بتوانم نامازه به چند سهر خه تییک بکه م ، که کومه که به روون کردنه ووی به شیک نه هوکاره کانی نه و دابرانه میژوو په بکات . نه م هه وله مدا به نومیدی نه ووم خزه تییک بکه م و به به شداری خوینه ران نه م باسه ببیته رچه شکینی دهیان دایلوگ و به شداری تر نه لایه ن دلسوزانی نه م ریگایه .

تیروانینه کانی لینین و به نشه فیزم ، سهره تایه که بو دابران نه مارکس

میژوو په کی دریزه ، نه نیو ناوه نده سیاسیه کانی چه پ و کومونستییه کاند ، په کیستی سؤقیهت پیکه اتن و دارمانه کی ، وه کو دیارده یه کی کومه لایه تی و سیاسی و نابووری ، هه میشه نه رابردوو نه نیستاشدا جیگای باس و مشت و مره . زوریک نه و باس و لیکولینه وانه هاوبه ش بوون نه بوونی تاییه ته نده یه که نه م دیارده په زیاتر نه و جیگایه دا که ونوته به ریاس که به ته و اووه تی نه سهر پی ی خوئی راه ستاوه . نه و باسانه زیاتر چوونه ته نیو ته فسیلاتی ووردی نیو نه م دیارده یه و نه نجام گیرییه که نه م باسانه به دهستی هیناوه ، تا نیستا نه بیتوانیوه هیله کانی نه و دابرانه میژوو په نه فیکری مارکسیزم دهست نیشان بکا .

به بوچوونی من به پیچه وانه ی نه و باسانه ، خویندنه ووه یه کی ره خه گرانه بو خه باتی به نشه فیکه کان و بو نه زمونی په کیستی سؤقیهت ، به دوو نه نجامان ده گه یه تی .

یه که م :- نه م خه باته نه سهد لاهه ناویزانی پرؤسه ی نه م پیکه اتنه بووه ، نه میکانیزمه کانی پیکهینانی په کیستی سؤقیهت دا روئیکی کاریگری هه بووه و سروشته کی نه دروست بوونیه وه تا روئی بووخاندا دیاری کردووه ،

دووم :- ههر نه م خه باته بناغه کانی دروست بوونی نه م دابرانه میژوو په یه کیستی پئی کردوه نه مارکسیزم .

نه و لیکدانه وه باوانه دا ، خه بات بو پیکهینانی په کیستی سؤقیهت ، که بی شک نه دروست بوونی به نشه فیکه کانه وه دهست پی دهکا ، وه کو خه باتیک و پرؤسه یه کی ره خه هه ننه گر جی که وته بووه ، ههر بویه نه م جوړه لیکدانه وانه نه سهر ریکی میژوو په دریزدا ، نه بیتوانیوه کاریگری دابنی نه سهر جیگاو ریگای که نارکه ووتانه ی بزوتنه ووی کومونستی و کومه کی پی بکا به تاییه تی نه سهرده مانیکی وه کو نه مرودا ، باجه کانی نه م لیکدانه وانه ههر به و ونده کوتایی نه هاتوه ، به لکو به شیکیان روئی نیگه تیف و راسته و خوئی هه بووه نه قول کردنه ووی نه م دوورکه ووتنه ووه یه به نه تیجه نه و انیش بوونه ته خشتیک نه دیواره کانی نه م لیکدابرانه .

بو گه یانندی وینه یه که نه پراکتیکی نه م بوچونه ی خویم بو خوینه ران ، من نه دووگوشه وه دهست پی ده که م ، نه کاتیکدا که به رده وام بون نه م باسانه ، رهنگه من یان خوینه ران ناشنا بکات به گوشه ی تر که هیشتا نه م باسه ریز نه کرابن ، گوشه ی یه که م بریتیه نه ره خه و نه خویندنه ووه یه که بو تیروانینه کان و پراکتیسی (لینین) دهریاری حیزب و بیگانه بوونی نه زمونی نه و پراکتیسه به تیروانینه کانی مارکس . گوشه ی دووه میش که بریتی یه نه چه می نه ننتی نیمپریالیستی و چه می نه ننتی کاپتالیزم ، کاردانه ووه یه که تیکه لکیش کردنی نه م چه مکانه دایناوه نه سهر خه باتی کومونستی ، نه سهر دوور که ووتنه وه نه چه مکه سهره کیه کانی مارکسیزم .

تیروانینه کانی لینین نه سهر حیزب و ناوکی نه گهل مارکس

نه تیروانینیکی ((هیگل)) هوه که ده لیت ((مروفا تا نه و کاته ی مناله به شیکه نه سروشته)) مارکس زور به ووردی کاریگری یه کانی مولکایه تی تاییه تی نه مه وادی کومه لایه تی کومه لگادا به رجه سته کرد . نینسانه کان نه به رامبر بوونی کومه لایه تی خویناندا ، نه ژیر سایه ی سیسته می مولکایه تی تاییه تی دا ، دهرگیری نامو بوون ، واته ((اغتراب)) ((ALIENATION)) ده بن .

ئەم نامۇ بوونە ئە نجامى راستەوخۇ رەنگدانەو سايكولوژى و كۆمەلەيەتەكانى ئەم سىستەمەيە ، چۈنكە ئە ميكانيزمى چىنايەتتەپەنەي پروسەي ئەم شىۋازە ئە بەرھەم ھېناندا ، ئىنسانەكان ھېچ شىۋەيەك ئە دەسلەت يان ئەلگۈيەكى تەنەت زۆر سادە ئە كۆنترول كۆندىيان نىيە بە سەر ئەو بەرھەمانە ، بەلگۈ تەواو پېچەوانەي ئەمە ئە لايەن بەرھەمە كۆمەلەيەتە يەكەي دەستى خۇيانەو ھوكم دەرگىن . بۇ بەشېكى تىرىش ئە ئىنسانەكان كە پېكەپەنەرى چىنى دەسلەتدارن ، بەھۇي خاوەندارىيەت و كۆنترول كۆندى بەرھەمە كۆمەلەيەتە چىنى كرىكارەو . ئەمانىش ئە ئەسروشتە ئىنسانىيەكانى خۇيان روت دەپنەو ، كەواتە ئە دواي ئەم پۇناسەيە دەتوانن ئە يەك رستەدا بلىين :—ئەم ديارەي نامۇ بوونە ((ALIENATION)) بە شىۋەيەكى گشتى تەواوي ئىنسانەكان ، چىنى دەسلەتدار ، چىنى كرىكار ، توپزە كۆمەلەيەتە و عەوامى خەلك ، بە چاوپوشن ئە ناسنامە ئابورىيەكانيان ، ھەر ھەمووي بە يەكەو ئە قالىب دەدات .

ئۆزىك و ھوكمى بەرژەوۋەندى مادى چىنەكان ، وا ئە چىنى بۇرژواي دەكا ، ئەم نامۇ بوونە ئە رىگاي داھىيان و جىگىر كۆندى زۆرىك ئە دام و دەزگاي ئىدارى و سىياسى يەو رۇژانە قولىر بىكەتەو . دوورخستەنەو ئەم دەزگايانە ئە دەست راگەيشتن و بەرھەمەند بونى ديموكراتىيەنى جەماوۋەدا ، نامانجە سەرەكەيەكەي برىتى يە ئە مۇنۇپول كۆندى ئىرادەو وجودى سىياسى و كۆمەلەيەتە چىنى كرىكار ، پشەنەي مېژووي و تېۋورىيەنى ئەم شىۋازەش ئە دوور خستەنەو ئەم دەزگايانە ، دەمانبەتەو بۇ سەردەمانىكى زووتر ، سەردەمەك كە چىنى بۇرژواي بە پانايى تەمۇحاتى پېكەيشتنى رولى چىنايەتتەپەنەي خۇي ، باوۋشى بۇ تېۋورىيەنىكانى (مۇنىسكو) ئە پەيوۋەند بە ئىك جىكارەنەو دەسلەتەكان separation of the power كۆندەو ، ئەساوۋە قولىرئەو ئەم نامۇ بوونە چەكەرى كۆندى تا ئەمروى چەرخى بىست و يەكيش بى ۋەستان ، بى پەروا روو ئە سەرە .

بە پى تېۋورىيەنىكانى مۇنىسكو ، بۇ بەرئەبەردى كۆمەلگا ، پىۋىستە دەسلەتەكانى:—

(ياسادانان ، بەرئەبەردى ، داد) ئە يەكتر جىابكرىتەو . بەدەستەوگرتن و تەتېبىق كۆندى تېۋورىيەنىكانى مۇنىسكو ئە لايەن چىنى بۇرژواي ، ۋەلامى مەنتىقى ئەم بەرژەوۋەندە چىنايەتە بوو ، كە ئەم دام و دەزگا ئىدارىيە ، ئە سەرووي ئىنسانەكانەو رابگرىت . ئەم شىۋازە ئە بىنا كۆندى كۆمەلگا ، دىۋەزەمەي ئەم نامۇبوونە بە شىۋازى جىاوازو بە بەردەوامى قولىر دەكەتەو و ھەمىشە خۇي بەرھەم دىنئەتەو ، بەمەش ھاوجوت بونىكى گونجاو ، ئە نىۋان مەوداي كۆمەلەيەتە مولكايەتە تايىتە و مەوداي ئىدارى و سىياسىيەنى بۇ ئەم مولكايەتە فەراھەم دەپىت .

تا ئەو جىگايەكى كە پەيوۋەندى بەم باسەو ھەيە ، ماركس زۆر رووردينانە ئە ھەسەنگاندى كۆمۇنەي پارىس دا ، بە تايىتە ئە كىتېي ((الحرب الاهليه فى فرنسا)) ، تېۋورىيەنى خۇي ئە سەر چۆنەتە ئىدارەكۆندى كۆمەلگا ، بە ئەلگۈيەكى تەواو جىاواز و بە شىۋەيەكى تر بەرجەستە دەكەتەو ، ئەلگۈ ئەو برىتەي :— ئەناوۋەردن و تىكشكانى نامرازە بىروكراتىيەكانى ئىدارى دەولەتە بۇرژواي ، جىگرتەوۋەي بە نامرازو دەزگاي ديموكراتى كە راستەوخۇ ئە لايەن ئىنسانەكانەو بىنا بكرىت .

من بويە باسى تېۋورىيەنى جىاوازەكانى مۇنىسكو و ماركس دەكەم ، چۈنكە ئە پەيوۋەند بەم مەسەلە كۆمەلەيەتە گرتەو كە ئە لايەن ((ماركس)) ھەو دىارى كراو ، دەمەوي ئە گەل خۇيەنەي ئەم باسەم سەر ئە نوئ بگەرپىنەو بۇ سەر تېۋورىيەنىكانى لىنن ، تېۋورىيەنىكانى كە ئە لىكدانەوۋە مندا ، چەندىن ناكۆكى قولى ھەيە ئە گەل بۇچوۋنەكانى ماركسا ، لىرەدا من ئە سەر مەسەلەي جىزبەو دەست پى دەكەم ، واتە دەمەوي موقارەنەيەك بەخەم بەردەمى خۇيەنەر ، ئە نىۋان بۇچوۋنەكانى (لىنن) ئە بارەي جىزب و بۇچوۋنەكانى ماركس ئە بارەي دام دەزگايانى سەروى ئىرادەي ئىنسانەكانەو ، باشتىن نووسراوۋە روون و ناودارى ئە بارەي جىزبەشەو ، كىتېي ((دەبى چى بكرى)) لىننە . نووسراوۋە ((دەبى چى بكرى)) لىنن چەند سەرخەتېكى گشتى ئەخۇ گرتەوۋە كە ميكانيزمى كاركۆندى جىزب ئە نىۋ خەباتى چىنى كرىكاردا شى دەكەتەو .

دروستكۆندى دوو جەمسەرى ئە نىۋان خەباتى چىنايەتتە ، جەمسەرى جىزب ئەلەيەك و جەمسەرى چىن ئەلەيەكى ترەو پېكەتەي سەرەكى تېۋورىيەنى لىننە . بە پى ئەم تېۋورىيەنى جىزب نامرازىكى ئالۇزترە و ئە چەند تايىتە تەندىيەكى ئالۇز بەرھەمەندە ، ئەم شىۋازە ئە بىنا كۆندى جىزبدا ، ئىمە بەرەو رووي ((پىشەي شۇرئىگىن)) (حرفيون الثورىين)) ي پېكەتەي ئۆرگانە سىياسىيەكان و تايىتە تەندى ((سلسلە مراتب)) واتە پايە جىاوازەكان ئە جىزبدا دەپىنەو ، كە پىشووۋتر بىنيمان بۇرژواي چۆن ئە رىگاي تەتېبىقى ھەرفىيەنەي تىزەكانى مۇنىسكو ، پىش لىنن سۇدى ئە ھەمان ميكانيزمى جىاكرەنەو بىنىۋە ، كە رەگ ورىشەي ئەم ميكانيزمە ئە ئەلەيەنى تەتېبىقى ئەلگۈ لىنن بۇ جىزب ، ئىلھام و كۆپى كۆندىكى فەلسەفەي ھەمان ئەو ياسا ئىدارىيەنى بۇرژوايىيە كە بۇ كۆنترول كۆندى كۆمەلگا چىنايەتتە پەناي بۇ دەبا .

ئەم تايىتە تەندىيەي جىزبى لىنن ، ئەو ميكانيزمى بەرئەوۋە بردنە ، ئەك ھەر سازگارىيەكى ئەگەل ئەندىشەكانى ژيانى سىياسى چىنى كرىكاردا نىيە ، بگرە ئەناكۆكىكى قولدا گىرى خواردوۋە . چۈنكە ھىنانە ئاراي دەزگايەكى سەرو ئىرادەي ئەم چىنە ، ئە دوا شىكرەنەوۋە دەپىتە بەشېك ئە ھەمان ئەو ئالۇزە ئىدارى و سىياسىيە ، كە بۇرژواي ئە پروسەي قول كۆندەوۋە نامۇيى ئىنسان بەخۇي بەرجەستەي كۆندەوۋە دەپىكات .

ئەو شىۋازە ئە بە ئۆرگان كۆندى جىزب و چىنى ئە سەرەوۋە بۇ خواروۋە ، شىۋازىكە كە جىزب ۋەك نامرازىكى سىياسى ، ئە خەباتى چىنايەتتە دوور دەخاتەوۋە ئە چىنى كرىكار ، ئەم نىۋەشدا سانترالىزمى ديموكراتىكىش ، ئە جىياتى كۆمەكى بە چارەسەرىك بۇ ئەم ئىشكالە ، ھىندەي تر مەسەلەكە ئە ئالۇزىيەوۋە دەپىچىتەوۋە . نەمۇنەي بەردەست و شىاۋ بۇ ئەو رەخنەيەي ئىمە ، ئەزەمۇنى روسىايە ، ئە روسىادا بىنيمان چۆن جىزبىك دىلى دەستى ئەم ميكانيزمە بى ،

بگره به هیژکردنیته . نهمه له حالیکدایه که ئیسلام بی سی و دوو ههر له سهرهتای سهرهئدانیهوه له نهشکهوتهکانی شاری مهکهدا ، سیاسی بووه ، بی پهرده به شوین دهسلاتی کومه لگهوه بووه . واتا دابهش کردنی یهک توخم بو چهند بیگهاتهو له ناوبردنی یهکیک له وپیگهاتانه یان به هیژ مانهوهی "توخم"ه سهرهکی یهکهیه .

به سهرهکوتنی شوژی به نشهفی ، کاریگهاری یهکانی نهم سهرهکوتنه ، بانی کیشا به سهر پرپوسهی دروست بوونی جوژی حیزب له سهر تهواوی دنیا ، ته نانهت میکانیزمهکانی بهرپوهوچوونی ژبانی سیاسی له زوریک لهو حیزبانیهی دیاری کرد ، له پائیشدا به ههمان شیوه ستراتیژه سیاسیبه که شی وهکو ئینجیلیکی نیو نه تهوهیی ، به ناسانی بوو به جیگای پیشوازی خهباتی بزوتنهوهی کومونیسستی ، ته نانهت بوو به په رجهمی بزوتنهوه کومه لایه تیهکانی چینهکانی تریش ، که به بهرژوهندی جیاواز به نامانجی جیاواز ، لهو سهردهمه میژوویهی دونیا ناچار ببون نزیکیهتی له کومونیزم نیشان بدهن . خالی کردنهوهی ناوهروکی نهنتی کاپیتالیستی ، له روتی چینی کریکار و پیشروه کومونیستهکاندا ، جیگرتنهوهی به ستراتیژی نهنتی ئیمپریالیستی ، وای کرد لینین و به نشه فیزم له باری عمه لیهوه ، ببنه هاوپه یمانیکی پتهوی بزوتنهوه ناسیونالیستییهکان ، نهم ستراتیژه بوو به به شیک له نهده بیاتی سیاسی ، پرژوهکانی سهر ریگای لهو بزوتنهوانه که به ناوی (زرگاریخواری نیشتمانی) یهوه لهو سهردهمه دا به دونیادا بلاویونهوه . لهو هاوپه یمانی یه بو بزوتنهوه ناسیونالیستییهکان ، نهگهر بهرپکهوت بووی یان به ریگهوتنامهی نهینی و ناشکرا بووی ، لهو یوه نه بوو که تهنها به دژی هیژه داگیرکه رکهکاندا پیوستیان به هاوپه یمانیتی هه بوو ، به لکو له شوینیک و له بهرژوهندیهکی تریشهوه سهرچاوهی گرتبوو ، لهو شوینهوه بوو که له ژیر چهتری نهم ستراتیژی نهنتی ئیمپریالیزمه ، نه لگو یهکی نابوووری و سیاسی بهرپوه دهچوو ، که دوور یا نزیک ناکوکی نه بوو له گهل دامه زراندن و پتهو کردنی دهوله تیکی سهرمایه داری ، له ژیر دهسلاتی ناسیونالیزم دا .

خاله لاوازهکانی بزوتنهوهی کریکاری و جیگا و ریگای که نارکهوتنهوانه ی بزوتنهوهی کومونیسستی و ریگراوه چه پهکان له دریزیایی لهو میژووه تا نه مپروش لهم دوو میرانهوه سهرچاوه دهگری ، که په یوهندیهکی قولیان به شکل گرتن و نفوزی به نشه فیزمهوه هه یه . په یوهندیه که به شیک له رهگهکانی ته نانهت بهر له سهرهکوتنی شوژی و دروست بوونی یهکیهتی سؤقیه تهوه خو جیگهر کردبوو .

بو نیمهش نهم نهوهیه له کومونیستهکان ، که له سهر میژوویهک له دهرسی تالی سیاسی و چینهایهتی وه ستاوین ، له پروی میژوویی و زهمه نهوه نیستا به لای کهمی بههرمه ندین ، لهو هه لانه که یارمه تیمان دهدا ، دهک بهو دا برانه میژوویی به مارکس بکهین ، که فاکته ریکی چاره نوس سازه بو شکسته له یهک دوا یه کهکانی خهباتی چینهایهتی . جیاوازی نیمه لگهل کومونیستهکانی سهرهتای سهدهی بیستدا ، نهوهیه که نیمه له کوتایی رهوه نندیکیان که به شیوهیهکی ناسان تر ده توانین بهر نه نجامی سیاسی لهو میژووه ده رکیشین ، به لام بو نهوان تهواو سهخت بوو ، ناخر نهوان نهوهی لهو روژانه بوون ، که سیحری سهرهکوتنه سهرسورهینه رهکانی به نشه فیزم ، گه ورهیی و تارمایی نهم سهرهکوتنه ، راستی زور تالتری له راستیهکانی پالتوکهی (گوگل) له ژیر بانی خو لول دابوو !

له ژیر پوشنای لهو هه ناعه تانهی سهرهوه ، چه دهکهم لیرهوه خوینه رانی نهم باسه ، نهگهر به شیوهیهکی خیرا و کورتیش بیت به رهوه لایه نیکی ته تبتیقی ناشنا بکهم ، من له لام گرتکه کارکرد و کاریگهاریهکانی لهو دوو میراتهی به نشه فیزم ، له سهر خهباتی چهند نهوهیهک و حیزبی جیاوازی بزوتنهوه کومونیستهکانی سهدهی بیست و نه مروی عیراق به سهر بکهینهوه ، چونکه لهو به سهر کردنه وهیه ، له پال دهیان هه ولتی تری نه کادیمی و سیاسی دلسوزانی تری نهم ریگهیه ، نهم ده رهقه تمان بو دروست دهکا که بتوانین جی په نهجی نهم دوو میراته ، نهخش و کارکردیان له سهر که نارکهوتنی خهباتی چینی کریکار و ریگراوه کومونیستهکاندا ببینین .

له تیروانین به میژووی خهباتی کومونیستهکانی له عیراقدا ، له دروست بوونی یهکهمین (حیزبی شیوعی) دا ، ده توانین کارکردی نهم دوو میراته دیاری بکهین ، که بوونه هوی لاوازی بزوتنهوه که به گشتی و بزوتنهوهی کومونیسستی به تاییهتی . له خویندنه وهیهکی رهخه گرانه بو میژووی نهم حیزبه ، به دیمه نیکی تهواو ناگونجاو به یهکتر ناشنا دهین ، له دیوی یهکهمی لهو دیمه نه ده بینین سهرهاری لهو نفوزه زورهی که حیزبی شیوعی توانی له ناو چینی کریکاردا پهیدای بکات ، سهرهاری گورانی لهو حیزبه به حیزبیکی کومه لایهتی فراوان به شیوهیهک ، که دهستیکی له سهر دوورترین لادیکانی نهم وولاته بوو ، دهسته کهی تریشی له سهر گه ورهترین ریگراوهی کریکاری و سهندیکاکاندا دابوو ، ههر هه مووی له ژیر نفوزی نهم حیزبه و به پیی قه راره سیاسی یهکانی نهم حیزبه ده جولانهوه ، که چی له دیوی دووهمی نهم دیمه نه ، ده بینین به هوی ناویته بوونی نهم حیزبه و بوونی به برغوویهک له پارچهکانی ستراتیژی نهنتی ئیمپریالیزم دا ، نهم حیزبه نهک ههر نابیته هوی دانانی سنوریک بو گه شهی سهرمایه ی محلی له عیراق دا ، به لکو خودی چارهروانیهکانی گه شهی سهرمایه ی محلی له عیراق دا ناکوکیهکی نه بوو له گهل لهو نه لگو نابوویری که نهم ستراتیژه ، له ژیر خانی پلاتفورمی نابوریدا ته رحی ده کرد ، له جهبری نهم یهگرتنه وهیدایه که ناسیونالیزم له عیراقدا ، هیچ زیانی نه بوو له گه شه سهندنی نهم مودیه له کومونیزم ، ته نانهت له هارمونیا ی هه لویست و خویندنهوه بو روداوه سیاسییهکاندا ، له هه موو بزوتنهوهکانی تر زیاتر ، نهم ناسیونالیزمه بهرژوهندیهکانی هاوته ریب بوو له گهل لهو گه شه سهندنی حیزبی شیوعی دا .

له گهل ههر هه لکشان و پیشروهیهکی سیاسی حیزبی شیوعی و چینی دهسکهوتیک له هاوکیشه سیاسی یهکاندا ، نهم چینه ده بوو به دهسکهوتیکی مهعنهوی ، سهرتاپای ریگراوه جه ماوهی و کریکاری یهکانی ژیر چه تری حیزب پی ده بوو ژانهوه ، به پیچه وانیهی نهمهش بهرکهوتنی ههر زهریهیهکی

سیاسی ، یان هه ئوه شانده وهی تهکتیکی سیاسی له پروژهکانی هاوپه یمانی له گهڵ دهسهلات و له گهڵ ئهم و نهودا ، زهریبهی ئیستیداد ته نیا حیزبی نه ده گرتوه ، به لکو به شیوهی راسته و خو ئهم ریکخواه جه ماوه ریانهی ده گرتوه ، زیانهکانی ماتماتیکی ئهم په یوهندی و پاشکو بوونه ، نه وهنده کاریگهر بوو ، که ریکخواکان ههر به پاشهکشه نه ده گیرسانهوه ، به لکو ئاسه واری ریکخوا بوون به وولاته وه نه ده ما !!

ئهم تراژیدیایه له میژوو ، له به شیک له عومرو له به سه رهاته سیاسیهکانی چینی کریکار له عیراقدا ، به شکستی یه کجارهکی سه ردهمی زیرینی حیزبی شیوعی له عیراق دا ، باجه کهی دووقات بووه ، چونکه فهشلی ئهم ستراتیزه ، له به شیکی نه نجامه کانیدا ، له گهڵ خۆیدا هیندهی تر نامو بوونی ئینسانیا نهی کریکاری له وولاته قوئتر کردهوه ، که بو میژوویهکی زور دواي خوشی ئاسه وارهکانی به ناسانی ده بینریت .

به شیکی تری نه زموون و به سه رهاته سیاسیهکانی چینی کریکار له کوردستان و له عیراقدا ، ده گهریته وه بو کوتایی هه شتاکانی چه رخی رابردوو ، که نه ویش مامه له کردنه له گهڵ حیزبهکانی دیاردهی (کۆمونیزمی کریکاری) ، له خواره ودا به شیوهیهکی دریرتر ده چمه سه ر ئهم نه زموونه .